

ที่ กค ๐๔๒๓.๔/๑๖๓๓๔

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง รายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๒๐๐ เล่ม

ด้วยกระทรวงการคลังได้จัดทำ รายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้ตรวจสอบรับรองเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๐ ซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปี ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอรัฐสภา

ทั้งนี้ เรืองดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางได้นำระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) มาใช้ในการประมวลข้อมูลเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินภาครัฐ และจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบรายได้และค่าใช้จ่าย พร้อมหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยเริ่มปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ตั้งแต่ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งในระยะแรกยังขาดความพร้อมของระบบและบุคลากร ทำให้ข้อมูลในระบบ GFMIS ทั้งของหน่วยงานกลางและหน่วยงานภาครัฐมีข้อคลาดเคลื่อน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่สามารถตรวจสอบรับรองรายงานการเงินแผ่นดินได้ จากปัญหาดังกล่าว กรมบัญชีกลางจึงได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ โดยปรับเปลี่ยนวิธีการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน จากวิธีรวมงบการเงินของส่วนราชการทุกแห่งเป็นวิธีการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินตามเกณฑ์คงค้างแบบผสม (Modified Accrual Basis) โดยใช้ข้อมูลบัญชีรัฐบาลที่กรมบัญชีกลางจัดทำเป็นหลัก

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงการคลังได้เสนอรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ผ่านการตรวจสอบรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว ต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และได้เสนอรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ไปยังรัฐสภา ซึ่งในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้รับทราบเรียบร้อยแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๐ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ต้องรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปี ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอรัฐสภา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

/๔. สาระสำคัญ...

๔. สารสำคัญของเรื่อง

๔.๑ เกณฑ์ในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน

รายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน งบรายได้และค่าใช้จ่าย และหมายเหตุประกอบงบการเงิน จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์คงค้างแบบผสม (Modified Accrual Basis) โดยใช้ข้อมูลบัญชีจากชุดรัฐบาลที่แสดงการรับจ่ายเงินคงคลังของรัฐบาลเป็นหลัก และรวบรวมข้อมูลที่มีสาระสำคัญในส่วนสินทรัพย์และหนี้สินของรัฐบาลจากส่วนราชการที่ทำหน้าที่บริหารจัดการแทนรัฐบาล มาปรับปรุงในบัญชีชุดรัฐบาล โดยข้อมูลเหล่านี้ได้แก่ ข้อมูลหนี้สาธารณะจากสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ข้อมูลเงินลงทุนของรัฐบาลจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และข้อมูลที่ราชพัสดุจากกรมธนารักษ์

๔.๒ ขอบเขตของข้อมูลในรายงาน

รายงานการเงินแผ่นดิน ครอบคลุมรายการรับจ่ายเงินคงคลังที่เกิดขึ้นระหว่างกรมบัญชีกลางและหน่วยงานภาครัฐทั้งที่เป็นเงินรายได้แผ่นดิน เงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานภาครัฐฝากไว้กับกระทรวงการคลัง รายการเงินลงทุน ที่ราชพัสดุ และหนี้สินที่เกิดจากการกู้ยืมของรัฐบาล ซึ่งกรมบัญชีกลางประมวลมาจากข้อมูลการรับจ่ายเงินที่ส่วนราชการบันทึกเข้ามาในระบบ GFMS และข้อมูลหนี้สาธารณะจากสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ข้อมูลเงินลงทุนของรัฐบาลจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และข้อมูลที่ราชพัสดุจากกรมธนารักษ์ ความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลดังกล่าวขึ้นอยู่กับความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลของส่วนราชการ และความสมบูรณ์ของกระบวนการทำงานในระบบ GFMS

๔.๓ สารสำคัญของรายงานการเงินแผ่นดิน

รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน และงบรายได้และค่าใช้จ่าย สรุปได้ดังนี้

๑) งบรายได้และค่าใช้จ่าย

งบรายได้และค่าใช้จ่าย
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(หน่วย: ล้านบาท)

	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	อัตราส่วนร้อยละ แนวดิ่ง
รายได้		
รายได้แผ่นดิน:		
- รายได้แผ่นดินจากหน่วยงานภาครัฐ (หักถอนคืนรายได้)	๑,๒๔๗,๖๓๔.๔๙	๘๒.๔๕
- เงินนำส่งกำไรและเงินปันผล (รัฐวิสาหกิจ)	๗๖,๖๒๗.๕๕	๕.๐๖
รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน	๑๗๖,๐๓๒.๑๑	๑๑.๖๓
รายได้อื่น	๑๒,๙๓๑.๐๘	๐.๘๕
รวมรายได้	๑,๔๓๓,๒๒๔.๑๓	๑๐๐.๐๐
ค่าใช้จ่าย		
รายจ่ายจากเงินงบประมาณ	๑,๓๕๖,๒๕๔.๓๕	๘๙.๖๓
ค่าใช้จ่ายอื่น	๑๓๐,๑๒๘.๓๖	๘.๖๐
รวมค่าใช้จ่าย	๑,๔๘๖,๓๘๒.๗๑	๙๘.๒๓
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	๒๖,๘๔๒.๔๒	๑.๗๗

/๑.๑ รายได้...

๑.๑ รายได้

รัฐบาลมีรายได้สุทธิรวมทั้งสิ้น จำนวน ๑,๕๑๓,๒๒๕.๑๓ ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นรายได้แผ่นดินที่หน่วยงานภาครัฐนำส่ง ซึ่งเป็นรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและอื่นๆ หักถอนคืนจากคลัง คงเหลือเงินรายได้แผ่นดินนำส่งสุทธิ จำนวน ๑,๒๔๗,๖๓๔.๔๙ ล้านบาท หรือร้อยละ ๘๒.๔๕ ของรายได้รวม ส่วนที่เหลือเป็นรายได้จากการนำส่งกำไรและเงินปันผลจากรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๗๖,๖๒๗.๔๕ ล้านบาท หรือร้อยละ ๕.๐๖ กำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งเป็นรายการปรับปรุงบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินตามหลักการบัญชีที่กระทรวงการคลังกำหนด จำนวน ๑๗๖,๐๓๒.๑๑ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๑.๖๓ และรายได้อื่น จำนวน ๑๒,๙๓๑.๐๘ ล้านบาท หรือร้อยละ ๐.๘๕

๑.๒ ค่าใช้จ่าย

รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น จำนวน ๑,๔๘๖,๓๘๒.๗๑ ล้านบาท หรือร้อยละ ๙๘.๒๓ ของรายได้รวม ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายจากเงินงบประมาณ (ปีปัจจุบันและปีก่อน) รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑,๓๕๖,๒๕๔.๓๕ ล้านบาท หรือร้อยละ ๘๙.๖๓ ของรายได้รวม รายจ่ายดังกล่าวรวมดอกเบี้ยเงินกู้ในประเทศและต่างประเทศ ค่าธรรมเนียมเงินกู้ รวมจำนวน ๙๓,๒๒๓.๕๗ ล้านบาท ส่วนที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายอื่น จำนวน ๑๓๐,๑๒๘.๓๖ ล้านบาท หรือร้อยละ ๘.๖๐ ของรายได้รวม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐบาลมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย จำนวน ๒๖,๘๔๒.๔๒ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑.๗๗ ของรายได้รวม

๒) งบแสดงฐานะการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(หน่วย: ล้านบาท)		
	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	อัตราส่วนร้อยละ แนวดิ่ง
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน	๑,๕๖,๙๐๑.๓๐	๓.๘๒
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	๓,๙๔๙,๙๓๑.๕๒	๙๖.๑๘
รวมสินทรัพย์	๕,๕๑๖,๘๓๒.๘๒	๑๐๐.๐๐
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน	๖๗๖,๖๙๓.๘๐	๑๖.๔๘
หนี้สินไม่หมุนเวียน	๑,๕๑๕,๖๔๐.๑๔	๓๖.๙๑
รวมหนี้สิน	๒,๑๙๒,๓๓๓.๙๔	๕๓.๓๘
สินทรัพย์สุทธิ	๓,๓๒๔,๕๐๘.๘๘	๖๖.๖๒

๒.๑ สินทรัพย์

รัฐบาลมีสินทรัพย์ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๕,๕๑๖,๘๓๒.๘๒ ล้านบาท ประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน ๑,๕๖,๙๐๑.๓๐ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓.๘๒ ของสินทรัพย์รวม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน ๑๓๙,๒๓๗.๑๒ ล้านบาท และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวน ๓,๙๔๙,๙๓๑.๕๒ ล้านบาท หรือร้อยละ ๙๖.๑๘ ของสินทรัพย์รวม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่ดินราชพัสดุที่กรมธนารักษ์ได้ประเมินราคาและขึ้นทะเบียนไว้แล้ว จำนวน ๒,๕๐๖,๐๘๐.๑๐ ล้านบาท รองลงมาเป็นเงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจ เงินลงทุนระยะยาว และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น จำนวน ๑,๓๐๘,๔๑๖.๑๑ ๙๓,๑๖๑.๔๕ และ ๔๒,๒๗๓.๘๖ ล้านบาท ตามลำดับ

/๒.๒ หนี้สิน...

๒.๒ หนี้สิน

รัฐบาลมีหนี้สินและภาระผูกพัน ณ วันสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒,๑๙๒,๓๓๓.๙๔ ล้านบาท หรือร้อยละ ๕๓.๓๘ ของสินทรัพย์รวม ประกอบด้วย หนี้สินหมุนเวียน จำนวน ๖๗๖,๖๙๓.๘๐ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๖.๔๘ ของสินทรัพย์รวม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระในปีงบประมาณปัจจุบัน จำนวน ๔๕๓,๒๔๓.๐๙ ล้านบาท และหนี้สินไม่หมุนเวียนซึ่งเป็นเงินกู้ระยะยาว จำนวน ๑,๕๑๕,๖๔๐.๑๔ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓๖.๙๑ ของสินทรัพย์รวม

๒.๓ สินทรัพย์สุทธิ

รัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิหรือส่วนทุน ณ วันสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๙๑๔,๔๔๘.๘๘ ล้านบาท หรือร้อยละ ๔๖.๖๒ ของสินทรัพย์รวม สินทรัพย์สุทธิส่วนใหญ่จะเป็นรายการทุนของหน่วยงาน จำนวน ๑,๘๐๘,๗๙๖.๙๙ ล้านบาท หรือร้อยละ ๙๔.๔๘ ของสินทรัพย์สุทธิ

๔.๔ ปัญหาและข้อเสนอแนะ

๔.๔.๑ ปัญหา

จากการนำข้อมูลจากส่วนราชการที่ทำหน้าที่บริหารจัดการแทนรัฐบาล มารวมกับข้อมูลบัญชีรัฐบาลในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน พบปัญหาสรุปได้ดังนี้

๑) ส่วนราชการที่ทำหน้าที่บริหารจัดการแทนรัฐบาล ส่งข้อมูลที่ประกอบการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินล่าช้าเกินระยะเวลาที่กรมบัญชีกลางกำหนด อีกทั้งข้อมูลมีข้อผิดพลาดเคลื่อนไม่ถูกต้องทำให้รายงานการเงินแผ่นดินต้องล่าช้าตามไปด้วย

๒) กรมธนารักษ์บันทึกข้อมูลที่ดินราชพัสดุโดยแสดงค่าต่ำกว่าความเป็นจริง เนื่องจากที่ดินบางส่วนไม่ทราบมูลค่าและยังไม่มีมีการประเมินราคา ทำให้ข้อมูลในรายงานการเงินแผ่นดินไม่ถูกต้อง

๓) บุคลากรด้านบัญชีของหน่วยงานภาครัฐสับเปลี่ยนหมุนเวียนบ่อย การปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง ทำให้การปฏิบัติงานในระบบ GFMS เกิดการผิดพลาด ส่งผลให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนทั้งของรัฐบาลและหน่วยงาน

๔) ข้อมูลเงินนอกงบประมาณ (เงินรับฝากของรัฐบาลและเงินอุดหนุนราชการ) ที่เกิดจากการยกยอด และการรับจ่ายช่วงคู่ขนานของการใช้ระบบ GFMS และระบบเดิม ซึ่งเป็นข้อมูลระหว่างรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐที่ยังมีข้อผิดพลาดเคลื่อนไม่ตรงกัน โดยหน่วยงานไม่สามารถหาหลักฐานมาประกอบการปรับปรุงบัญชี

๔.๔.๒ ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้รายงานการเงินแผ่นดินมีความถูกต้องครบถ้วน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับรองแบบไม่มีเงื่อนไข เห็นควรเสนอแนะเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการดังนี้

๑) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และกรมธนารักษ์ กำชับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการส่งข้อมูลให้กรมบัญชีกลาง ตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องและจัดส่งข้อมูลภายในระยะเวลาที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๒) ขอให้ผู้บริหารของกรมธนารักษ์กำชับให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบบันทึกที่ดินราชพัสดุให้ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน เพื่อให้ข้อมูลที่ดินราชพัสดุแสดงมูลค่าที่ถูกต้อง

๓) ขอให้ผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐทุกแห่งกำชับให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการเงินและบัญชีตรวจสอบและบันทึกข้อมูลในระบบ GFMS ให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะข้อมูลเงินนอกงบประมาณ

/๕. ข้อเสนอ...

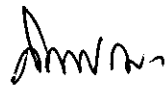
๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ต่อคณะรัฐมนตรี จึงขอส่งรายงานดังกล่าว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรด

๑. ทราบตามข้อ ๔.๑ - ๔.๔ และนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป
๒. พิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ ๔.๔.๒

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๖๕๒๔

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๒๔

